

РЕШЕНИЕ

№ 9402

гр. София, 20.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 18.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **11688** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.205, ал.5 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/.

Образувано е по жалба на Н. Б. С. – като законен представител /родител/ на малолетното дете Я. С. С., род. на 14.08.2010г. срещу Заповед № 293/28.11.2022г. на директора на 43 основно училище /ОУ/ „Х. С.“ [населено място].

В жалбата са релевирани доводи за незаконосъобразност на заповедта относими към основанията за оспорване по чл.146, т.1, т.2, т.3, т.4 и т.5 от АПК. Твърди се, че посочените в заповедта нарушения не отговарят на обективната истина, че в заповедта липсват факти и обстоятелства за сочените нарушения, доказателства и мотиви. Подчертава се, че липсват данни да е бил проведен инструктаж за безопасно провеждане на часовете по физическо възпитание и спорт. Сочи се, че наложената санкция не съответства на целите на закона, че със заповедта са нарушени правата на едно малолетно дете, което е разкрило изключителен потенциал и комуникативност, участие във всякакви класни и извънкласни форми на обучения. Излагат се съображения за тенденциозно и преднамерено отношение от страна на класния ръководител, зам. директора и директора на училището.Посочва се, че е направен опит за среща с директора на училището, но такава не била проведена. Искане се отмяна на оспорената заповед.

В съдебно заседание жалбата се поддържа лично от жалбоподателя Н. Б. С. – като законен представител /родител/ на малолетното дете Я. С. С. и чрез адв. К. и адв. Г..

Претендира разноски, съгласно представен списък и прави възражение за прекомерност на заплатеното адвокатското възнаграждение от ответника. Представя писмени бележки.

Ответникът – директорът на 43 ОУ „Х. С.“ в писмен отговор /становище/ и в съдебно заседание, чрез процесуален представител оспорва жалбата като неоснователна. Претендира присъждане на разноски. Прави възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение от жалбоподателя. Представя писмени бележки.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

През учебната 2022/2023 година Я. С. С. е бил ученик в V. клас на 43 ОУ „Х. С.“, с класен ръководител И. С.-Я..

Със заявление от 08.09.2022г. Н. Б. С., в качеството си на родител на Я. С. С., е декларирала, че е запозната с Правилника за дейността на училището и Етичен кодекс на училищната общност.

На 28.10.2022г. М. С. – учител по физическо възпитание и спорт /ФВС/ представил доклад, адресиран до директора на 43 ОУ „Х. С.“, с който го уведомял, че на 27.10.2022г. по време на учебния час с V. клас е поставил задача на учениците от учебна игра футбол: атака по лявото и дясното крило със завършващ удар към вратата. Посочил е, че последен на вратата застанал И. Ч., а упражнението продължило не повече от две минути, след което учителят сложил край на тази задача. Тогава М.С. се обърнал, за да раздели момичетата и момчетата за учебна игра за футбол и в този момент момичетата му казали, че Ч. лежи на вратата. Учителят отишъл при Ч. и момчетата му казали, че Я. е стрелял в посока към вратата, а И. си е поставил неправилно ръцете, за да се предпази от удара и са го наранили. И. потвърдил, че е станало така, след това бил заведен при медицинската сестра за преглед.

Във връзка с безопасността в часовете по ФВС за учебната 2022/2023 година на 19.09.2022г. е проведен периодичен инструктаж от М. С. на учениците от V. клас. Според инструктажа учениците са длъжни: да изпълняват указанията и изискванията на учителя, водещ часовете по физическо възпитание и спорт; да играят с умерена сила, за да се предпазят от удар учениците, стъклата и осветлението. Провеждането на инструктажа е удостоверено с подписи на учениците, вкл. и на Я. С..

Протокол № 2 от 04.11.2022г. е съставен за проведена среща на екипа за обща подкрепа на V. клас, с дневен ред: 1. Запознаване със случай в час по ФВС, в следствие на който И. С. е със счупена ръка; 2. Запознаване с проблемно поведение на Я. С. С.. След обсъждане на въпросите от дневния ред екипът е взел решение да предприеме следните мерки за подкрепа с цел превенция на проблемното поведение на учениците: „1. Ученикът Я. С. С. да бъде предложен на Директор за налагане на санкция „Забележка“ във връзка с чл.95, ал.1, т.9 от Правилника за дейността на 43 ОУ „Х. С.“ /ПДУ, Правилника/; 2. Ученикът да бъде сменен като отговорник на класа; 3. Ученикът да изготви презентация на тема „Правилата в час по ФВС“, която да представи най-късно до 30.11.2022г.; 4. За срок от две седмици след запознаване и подписване на протокола, съставен от екипа, да изпълнява задълженията на дежурен ученик на класа, включително да проверява наличието на домашна работа за предстоящия час. Събира подпис от учителя за всеки час в предоставен протокол, с

цел обратна връзка. Протокола се предава на класен ръководител в края на деня.“ Н. Б. С. – родител на Я. С. е запозната със съдържанието на Протокола на 14.11.2022г.

Направено е мотивирано предложение за налагане на санкция с вх. № 922/14.11.2022г. от И. Я. Я.-С., класен ръководител на V. клас на основание чл.199, ал.2 от ЗПУО, чл.58 и чл.59 от Наредбата за приобщаващо образование, чл.96, т.2 и т.3 от ПДУ, с което е предложила на Я. С. С. от V. клас да бъде наложена санкция „забележка“ и мерки за обща подкрепа, съгласно чл.15 от Наредбата за приобщаващо образование.

Изготвено е уведомително писмо по чл.204, ал.1 от ЗПУО и чл.60, чл.64 от Наредбата за приобщаващо образование, адресирано до майката на оспорващия, в което е отразено, че спрямо последния е инициирана процедура по налагане на наказание „Забележка“. Същото е съобщено на Н. Б. С. на 18.04.2022г.

Като част от административната преписка е приложен лист за преглед от 27.10.2022г. на И. С. Ч., с основна диагноза счупване на долния край на лъчевата кост. Представен е запис от камерите в училището, заснели часа по ФВС, предмет на разглеждане на настоящото дело. На видеофайла се вижда училищен двор, с игрище за футбол и лица от мъжки и женски пол, и подаване на топка между играчи.

Въз основа на изготвеното от класния ръководител на ба клас мотивирано предложение директорът на учебното заведение издал Заповед № 293/28.11.2022г., с която на основание чл.259, ал.1 и във връзка с чл.258, ал.1 от ЗПУО и чл.95, ал.1, т.7 и т.11 от ПДУ е наложено наказание „забележка“ на Я. С. С., ученик в ба клас, за неизпълнение на задълженията по чл.172, ал.1, т.3, т.9, т.10 и т.11, чл.172, ал.2 от ЗПУО, във връзка с чл.84, ал.1, т.8, т.9, т.10, т.19, т.28, чл.84, ал.11, т.5 и чл.85, ал.1, т.2 и т.4 от Правилника за дейността на училището, както следва:

1. Не е спазил инструктаж за безопасно провеждане на часовете по ФВС в т. 4 на 27.10.2022г., като с удар към футболната врата, след спиране на играта от учителя, причинява счупване на долен край на лъчева кост на лява ръка на свой съученик И. Ч., по непредпазливост, удостоверено с лист за преглед от Спешен кабинет по детска ортопедия на ИМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД от дата 27.10.2022г.

2. Отправена заплаха към съученик И. Ч., в присъствие на класен ръководител, а именно „Искаш ли да ти счупя и другата ръка?“

3. Неуважително отношение към класен ръководител, с което пречи на изпълнението на неговите служебни задължения, съгласно чл.172, ал.1, т.11, чл.219, ал.1, т.1 и ал.3 от ЗПУО.

Определено е консултиране на ученика с училищния психолог до края на учебната 2022/2023 година съгласно чл.199, ал.5 от ЗПУО. Срокът на наложената санкция е определен до края на учебната 2022/2023 година, съгласно чл.202, ал.2 от ЗПУО.

С жалба рег. № СОА22-ГР94-6228/06.12.2022г. – л.58 до директора на Дирекция „Образование“ към Столична община е оспорена по административен ред издадената Заповед № 293/28.11.2022г. В жалбата са изразени съмнения за нередности относно процедурата и превишаване пределите на предоставените правомощия на директор, зам. директор и преподавател/класен ръководител. В отговор на жалбата е изпратено електронно писмо изх. №РУО1-43745/14.12.2022г., с което Н. С. е уведомена, че процедурата по налагане на санкция „забележка“ на Я. С. е спазена.

По делото са разпитани свидетелите В. А. Т., И. Я. Я.-С., Н. П. Д., М. С. Т., Х. А. К., И.-С. С. И..

Свидетелката В. Т. излага, че по отношение на Я. е имало пренебрежително отношение от страна на учителите. Твърди, че от страна на директорката е прилаган

натиск по отношение на учителите.

Свидетелката Я.-С. разказва за конфликтната ситуация между учениците, случила се в нейно присъствие. Твърди че от страна на ученика Я. С. е имало заплаха към неговия съученик И. с израза „искаш ли да ти счупя и другата ръка“, като не помни причината за конфликта, как е започнал и от кого. Излага, че не ѝ е казвано да има по-различно отношение към детето Я.. Твърди, че има спомени за осъществено неуважително отношение спрямо нея от страна на Я. С., изразяващо се във вдигане на шум, като не сочи конкретни примери.

Н. П. Д. – зам. директор свидетелства, че Я. се обажда в часовете без повод и се държи неуважително към нея. Разбрала за случая в часа по ФВС от протокола.

Свидетелят М. Т. разказва, че инцидентът в часа по ФВС е станал в средата на часа, докато той е разпределял момчетата на два отбора, за да могат да играят помежду си. Твърди, че е казал на момчетата да отидат при него, но те не са спазили задачата. За да спре играта е подал звуков сигнал със свирка. Не е видял Я. да ритне топката и срещу него не е оказван натиск да предприеме конкретни действия, свързани с Я. и неговата сестра. Информация, че Я. е ритнал топката получил от децата, а след това видял на записа, че Я. изстрелва топката и И. Ч. е на вратата. Не си спомня да е разговарял с Я..

Свидетелят К. твърди, че не е участвал в неформален разговор с директора на училището, не е водил разговор с В. Т. и върху него не е оказван натиск във връзка с детето Я..

Свидетелката И. твърди, че не е имало искане към нея от страна на директорката за определено отношение към даден ученик. Имала е разговори с В. Т., но никога не е била принуждавана да подписва документи под натиск. Не знае за указания по отношение на други учители.

Във връзка с дадените показания е проведена очна ставка между свидетелите В. Т. и Х. К., както и между свидетелите В. Т. и Я.-С. И..

Показанията на всички свидетели ще се ценят от съда с останалите доказателства, съобразно закона.

По делото е извършена съдебна експертиза на представения видеозапис. Вещото лице сочи в заключението си, че действието се развива на игрище, вероятно в училищен двор. До 3-та секунда в кадър са множество хора, които се придвижват в две посоки-към центъра на игрището и към футболната врата в дъното на игрището. В центъра на игрището са позиционирани група от хора на брой 10. Един човек е позициониран в центъра на игрището в централната част на обхвата на камерата. В края на игрището има футболна врата и група хора, разположени около вратата. 11 /единадесет/ човека, вероятно деца, се намират в тази част на игрището. Тези 11 човека са в движение, вероятно играят футболен мач. В 3-та секунда човек (тъмни дрехи), който е застанал пред футболната врата, вероятно вратар, ритне топката в посока обратна на вратата. След това кляка или пада на земята в 6-та до 9-та секунда. В 5-та секунда човек облечен в бяло достига до топката, придвижва се в дясно и в 9-та секунда ритне топката към вратата. В 11-та секунда топката удря гредата на вратата, след което удря човекът, който е застанал на вратата /с тъмни дрехи/. Не се разбира точно дали човекът в тъмни дрехи се хваща за корема, или хваща топката. Човекът в тъмни дрехи в 14-та секунда застава на колене, след което в 20 секунда ляга на земята. Всички от тази група се събират около него. В 26-та секунда всички присъстващи на игрището виждат, че се случва нещо и 2+2 човека се запътват към вратата. В

последствие всички присъстващи тръгват към футболната врата. Играта е спряна след като вратарят е легнал на земята. Играта не е възобновявана. Учителят вдига ръка в 12 секунда, което е след 9-та секунда, в която лице, облечено в бяло, е ритнало топката към вратата.

В хода на съдебното производство се събраха множество молби, сигнали, протоколи, отговори, доклади и становища във връзка с оплаквания на жалбоподателката и други родители на ученици в 43 ОУ „Хр.С.“ до различни институции и отговорите в тази насока.

ПРАВНА СТРАНА

Съдът констатира, че жалбата е подадена в АССГ с писмо от 14.12.2022г. П. на писмото е приложен на лист 89 от делото. В писмото, с което преписката е изпратена в съда, се твърди, че заповедта е връчена на жалбоподателката на 30.11.2022г. Този факт се потвърждава и с процесната жалба, в която е посочено, че заповедта е съобщена чрез Школо на 30.11.2022г. Изложеното сочи, че жалбата е подадена в срок и е допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Процедурата по налагане на санкциите е уредена в ЗПУО. Според посочения закон санкцията „забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител /чл.203, ал.1 от ЗПУО/. С оглед на това и доколкото оспорваната заповед е издадена от С. Г. в качеството ѝ на директор на 43 ОУ „Х. С.“, [населено място], същата се явява издадена от компетентния за това административен орган.

Заповедта е издадена в писмена форма, с посочени фактически и правни основания. Посочени са видът на санкцията, срокът и частични мотиви за налагането ѝ. Посочени са три нарушения като за нито едно от тях не е посочено кога е извършено. За първото нарушение е посочено неспазване на инструктажа по т.4, тоест „ритане на топка в салона“, което несъответства на установените факти – час по ФВС в двора на училището. За третото нарушение не е индивидуализирано „отношение“-то към класния ръководител /не е посочено в какво се изразява и къде е осъществено/, с което пречи на изпълнението на неговите задължения. Санкциите по чл.199 от ЗПУО може да се налагат след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците. В случая в мотивите на заповедта не е посочено дали са били предприети други мерки за преодоляване на твърдяното проблемно поведение на Я., ако са предприети какъв е резултатът и дали тези механизми са изчерпани.

В чл.199, ал.1 от ЗПУО са посочени пет вида санкции, а в заповедта липсват мотиви защо е наложена именно санкцията „забележка“ и съответства ли тази санкция на тежестта на нарушението.

Неяснотите и липсата на пълни мотиви пречат правото на защита и е пречка за осъществяване на ефективен съдебен контрол.

За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл.199, ал.1 от ЗПУО директорът задължително уведомява родителя. В тази процедурата малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице. Съгласно чл.204, ал.3 и ал.4 от ЗПУО ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и

обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение, като изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник, а родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл.199 от ЗПУО се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Този стандарт е определен с Наредба за приобщаващото образование, приета с ПМС №323/20.10.2017г., в сила от 27.10.2017г. /Наредбата/. Според разпоредби на Наредбата преди налагане на санкцията директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл.15 от Закона за закрила на детето /ЗЗДет/, /чл.65 от Наредбата/. Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение. Описаната процедура не е спазена. В настоящия случай преди налагане на санкцията ученикът не е изслушан и не е поканен от директора или упълномощено от него лице писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. За правото ученикът да даде обяснения на 14.11.2022г. от 10,20ч. е уведомена майката на 14.11.2022г., без посочен час на връчване на уведомителното писмо, респ. не става ясно кога е връчено – преди или след 10,20ч.. Независимо от това в хода на производството ответникът не представи доказателства, установяващи изслушване на ученика преди налагане на санкцията. Следователно процедурата по налагане на наказанието е нарушена.

Предвид изложеното съдът приема, че оспореният акт е постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и при неспазване на формата, което е основание за отмяна на заповедта.

Необходимо е да се посочи, че ответникът не представи убедителни доказателства за нито едно от трите твърдени нарушения. Предвид установеното със съдебната експертиза не може да се приеме, че ударът към футболната врата е след спиране на играта от учителя. Установи се, че играта е спряна след като вратарят е легнал на земята, а учителят е вдигнал ръка в 12 секунда, което е след 9-та секунда, в която лице, облечено в бяло, е ритнало топката към вратата. Със записа не се установява звуков сигнал, а и такъв не се твърди с изготвения на 27.10.2022г. доклад от свидетеля М. Т.. Не се установи думите „искаш ли да ти счупя и другата ръка“ в отговор на обидна дума ли са казани или по

друг повод или представляват заплаха към съученик, тъй като класният ръководител не е установил/изяснил причината за проведения разговор. Класният ръководител не можа да посочи и нито един конкретен пример за неуважително отношение. Следователно оспореният акт е и необоснован.

Изложеното определя оспорената заповед като незаконосъобразна. Жалбата е основателна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски за заплатена държавна такса в размер на 10,00 лв., внесени депозити за вещо лице в размер на 748,80 лв. и изплатен адвокатски хонорар в размер на 1000,00 лв., съгласно приложен договор за правна защита и съдействие /л.584/ или общо 1758,80 лв. Неоснователно е направеното възражение от ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение, тъй като същото е определено в минимален размер съгласно чл.8, ал.3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения и съответства на фактическата и правна сложност на казуса.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № 293/28.11.2022г. на директора на 43 ОУ „Х. С.“ [населено място].

ОСЪЖДА 43 ОУ „Х. С.“ [населено място], да заплати на Н. Б. С., ЕГН [ЕГН], като законен представител /родител/ на малолетното дете Я. С. С., [дата на раждане] , сумата 1758,80 лв., разноски по делото.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: